

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

4

Številka: 450-02-2/2022/3
Ljubljana, 6. 5. 2022

EPA 2639-VIII

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 – ZFDO-F in 81/18 – odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), sprejela naslednje

Poročilo

k Poročilu o delu Državne revizijske komisije za leto 2021.

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je na 72. seji, 4. 5. 2022, obravnavala Poročilo o delu Državne revizijske komisije za leto 2021, EPA 2639-VIII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil.

Komisija **se je seznanila** s poročilom.

* * *

Član Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) Marko Medved je predstavil Poročilo o delu Državne revizijske komisije za leto 2021 (v nadaljevanju: poročilo o delu za 2021). Na začetku je predstavil nekaj statističnih podatkov o številu prejetih in rešenih vlog, ki jih je Državna revizijska komisija obravnavala 2021. Leta 2021 je Državna revizijska komisija prejela 243 vlog, v glavnem so bili zahtevki za revizijo, manjši delež pa so predstavljale ostale vloge. Število vlog je bilo primerljivo s prejšnjimi leti. Leta 2021 je bilo rešenih 243 vlog, pri čemer so nekatere vloge na Državno revizijsko komisijo prispele že 2020. Leta 2021 je bilo tako rešenih 197 zahtevkov za revizijo, 16 pritožb in 30 ostalih vlog. Izmed 243 prejetih vlog se jih je 77 nanašalo na fazo postopka pred odločitvijo naročnika o oddaji naročila, 166 zahtevkov za revizijo pa na fazo postopka po sprejemu odločitve naročnika o oddaji javnega naročila. Med rešenimi vlogami glede na vrsto predmeta so 2021 prevladovale vloge, ki so bile vložene v zvezi z javnimi naročili, katerih predmet je bilo blago, vrednostno je bilo

najpomembnejše področje gradenj. Vrednost teh naročil je znašala 1,3 milijarde evrov.

Državna revizijska komisija na mesec v povprečju reši 20 vlog, kar pomeni približno 1 vloga na vsak delovni dan. Glede na število prejetih vlog niso vsi meseci enako obremenjeni. Tako je 2021 največ vlog prispelo februarja, maja in julija, največ rešenih zadev pa je bilo avgusta in septembra. Zahtevki za revizijo se v povprečju rešijo v 27 delovnih dneh, rok pa začne teči ob prejemu prvega dokumenta, ki ga v zvezi z zadevo prejme Državna revizijska komisija. Pritožbe v povprečju rešijo v 14 delovnih dneh, predlog vlagateljev za zadržanje postopka javnega naročanja v povprečju v 3 delovnih dneh, predloge naročnika, da se ali dovoli sklenitev pogodbe ali ustavi postopek pa v povprečju v 11 delovnih dneh. Čas reševanja vlog je primerljiv s časom reševanja vlog iz prejšnjih let ali je zdaj celo krajši.

Skupna vrednost javnih naročil, v zvezi s katerimi je Državna revizijska komisija reševala zahteve za revizijo 2021, je bila 3 milijarde evrov, kar je dvakrat več od skupne vrednosti javnih naročil, v zvezi s katerimi je reševala zahteve za revizijo 2020, je bila pa vsota nižja v primerjavi z 2019. Izmed vlog, ki jih je Državna revizijska komisija prejela 2021, se je 45 (19 %) zahtevkov za revizijo nanašalo na oddajo javnih naročil, ki so bila sofinancirana iz sredstev Evropske unije, delež pa je primerljiv z deležem 2020.

Član Državne revizijske komisije je predstavil vrste odločitev, ki jih sprejemajo. Izmed 243 rešenih vlog je Državna revizijska komisija zavrnila 132 zahtevkov za revizijo in drugih vlog, vlagatelji pa so vsaj delno uspeli v 82 primerih zahtevkov za revizijo. V ostalih 29 primerih je Državna revizijska komisija postopek ustavila, ker je bil postopek za revizijo umaknjen, ali pa je vlogo zavrnila, ker niso bile izpolnjene procesne predpostavke. V 4 primerih pa je Državna revizijska komisija ugotovila utemeljenost zahtevka za revizijo.

Član Državne revizijske komisije je poudaril, da so stranke revizijskega in predrevizijskega postopka, ki lahko vložijo zahtevek za revizijo, tudi zagovorniki javnega interesa. Te ustanove so: Računsko sodišče, Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence in Komisija za preprečevanje korupcije. Državna revizijska komisija pozdravlja trend naraščanja teh zahtevkov (2019 – 2 zahtevka; 2020 – 2 zahtevka; 2021 – 4 zahtevki).

Državna revizijska komisija je tudi prekrškovni organ in 2021 je bilo obravnavanih 242 prekrškovnih zadev, kar je več kot 2020. Rešenih je bilo 81 prekrškovnih zadev. Skupno število opravljenih zaključnih dejanj v rešenih 81 zadevah je bilo 113, od tega je bilo na sodišče vloženi 51 obdolžilnih predlogov, 5 odločb o prekršku, 53 odločitev v obliki uradnega zaznamka in 2 opozorili. Najpogosteje obravnavan prekršek na strani naročnika je bila oddaja naročila brez izvedbe ustreznega postopka, sledijo pa podaja neresnične izjave oziroma dokazila ponudnika in drobljenje javnih naročil z namenom izogibanja izvedbi postopka javnega naročila.

Okrajno sodišče v Ljubljani, ki je izključno pristojno za obravnavo prekrškov, je 2021 na podlagi obdolžilnih predlogov, ki jih je vložila Državna revizijska komisija, izreklo globe v skupni vrednosti približno 400.000 evrov. Izrečenih je bilo še 11 opominov in 9 stranskih sankcij izločitve iz postopkov javnega naročanja.

Član Državne revizijske komisije je izpostavil, da 2021 ni bilo bistvenih zakonodajnih sprememb, ki bi vplivale na delovanje Državne revizijske komisije, je pa 1. januarja 2021 postala obvezna uporaba portala eRevizija, kar pomeni, da predrevizijski in revizijski postopek v celoti potekata izključno elektronsko. Na ta način je lahko za naročnika celoten postopek javnega naročila digitaliziran, kar je izjemno redko v EU. Portal eRevizija uspešno deluje in 2021 ni bilo niti enega dne, ko portal ne bi deloval.

Leta 2021 je začela veljati zakonodajna novost, ki jo prinaša novela Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (ZPVPJN-C) in omogoča, da se zoper nekatere odločitve Državne revizijske komisije pri Upravnem sodišču s sedežem v Ljubljani lahko vložijo ugotovitveno tožbo v upravnem sporu. Leta 2021 je bilo vloženih le 6 ugotovitvenih tožb, vendar je za napovedovanje morebitnih trendov te zakonodajne novosti enoletno obdobje prekratko, prav tako še ni mogoče ugotavljati, ali je takšno pravno varstvo učinkovito. V 2 primerih sta bili tožbi še pred narokom umaknjeni, 2 tožbi sta bili na sodišču zavrnjeni, v 1 tožbi je bila ugotovljena delna nezakonitost sklepa Državne revizijske komisije, 1 postopek pa še traja.

Leta 2021 je bil Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) noveliran dvakrat, z novelama B in C. ZJN-3B je prinesla kar nekaj novosti in sprememb, vendar 2021 še ni začela veljati in zato še ni vplivala na delo Državne revizijske komisije, prav tako pa še ni bila uveljavljena novela ZJN-3C, ki govori o načinih naročanja medicinskih pripomočkov in medicinske opreme.

* * *

Komisija je o poročilu o delu za 2021 Državne revizijske komisije opravila krajšo razpravo.

Komisija je predstavnika Državne revizijske komisije prosila za podatke, če ti obstajajo, o številu revizijskih postopkov, sproženih zaradi javnih naročil za prehrano v vrtcih in izobraževalnih ustanovah. V javnosti je vedno več pobud, da bi morale vzgojno-izobraževalne ustanove javna naročila za prehrano usmeriti v naročila lokalno pridelane hrane, ki pa je dražja in je zato težje zadostiti pogoju najnižje cene pri izboru ponudnika. Zato je komisija zanimalo, ali je bil v zvezi s tem vprašanjem opravljen že kakšen revizijski postopek. Komisiji je bilo pojasnjeno, da Državna revizijska komisija revizij, ki bi se nanašale posebej na vrtce in izobraževalne ustanove, ne vodi, ta segment sodi v kategorijo javnih naročil v javnih zavodih. Po oceni predstavnika Državne revizijske komisije pa takšnih zahtev za revizijo ni bilo veliko.

Od 2021 Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (ZPVPJN-C) omogoča, da se zoper nekatere odločitve Državne revizijske komisije pri Upravnem sodišču s sedežem v Ljubljani lahko vložijo ugotovitveno tožbo v upravnem sporu. Člane komisije je zato zanimalo, za koliko se v primeru sprožitve tožb podaljšajo postopki javnega naročanja, glede na to, da so odločitve Državne revizijske komisije precej hitre. Predstavniki Državne revizijske komisije je pojasnil, da je Upravno sodišče po zakonu dolžno izdati ugotovitveno sodbo v roku 4 mesecev. Leta 2021 je bilo na Upravnem sodišču sproženih le 6 takšnih tožb in vse odločitve sodišča so bile izdane zelo hitro. Hkrati pa je bilo s strani predstavnika Državne revizijske komisije opozorjeno, da naročnik, ne glede na vloženo ugotovitveno tožbo na Upravno sodišče, lahko sklene pogodbo in se ta lahko že izvaja ali celo realizira, medtem ko postopki na sodišču še tečejo.

Na seji komisije je bilo postavljeno tudi vprašanje glede pristojnosti Upravnega sodišča v Ljubljani v primeru sproženih ugotovitvenih tožb v upravnem sporu, če se zahtevki za revizijo nanašajo na oddajo javnih naročil, ki so bila sofinancirana iz sredstev Evropske unije. Predstavniki Državne revizijske komisije je najprej pojasnil, da javna naročila, ki se sofinancirajo iz sredstev Evropske unije, Državna revizijska komisija obravnava prednostno. Tudi v tem primeru se ugotovitvena tožba zoper odločitev Državne revizijske komisije vložijo na Upravno sodišču v Ljubljani in vsi postopki in roki so enaki, ne glede na izvor sredstev za financiranje oziroma sofinanciranje javnih naročil.

Komisija je predstavnika Državne revizijske komisije prosila za oceno, zakaj še vedno prihaja do kršitev postopkov javnega naročanja, in ali meni, da gre za pomanjkanje znanja ali še vedno tudi za zavestno odločitev naročnikov. Predstavniki Državne revizijske komisije je odgovoril, da je težko oceniti, iz katerih razlogov še vedno prihaja do kršenja zakonodaje in postopkov. Razlogov je lahko več, prav gotovo pa zakonodaja na področju javnega naročanja ni tako zapletena, da naročniki ne bi vedeli, katero vrsto postopka morajo uporabiti za posamezno javno naročilo, prav tako so mejne vrednosti transparentno objavljene. V primeru drobljenja javnih naročil pa gre za zavestno odločitev z namenom izogibanja izvedbi postopkov javnega naročila, ki terjajo nekaj več časa.

* * *

Za poročevalca na seji matičnega telesa Državnega zbora in na seji Državnega sveta je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Predsednik
Rajko Fajt, l. r.